

KÜLA UUDISKIRI ILMUB SIIS, KUI MISKIT TEATADA ON

Karitsa külasildi arengulugu

Paigaldatud teeäärsed külasildid on rõõmustanud möödujaid nüüdseks kuid, nii soojade suvepäevade kui ka sügiseseil heitlike ilmade saatel. Olen siit-sealt kuulnud tunnustavaid sõnu teostuse kohta. Hea kui mõnele silma ja meelde jäi.

Teadmiseks, et üks külasilt on märgistatud kogukonna nimelise EV100 tunnusplaadiga. Antud sümbolika omistati meile 13. juulil 2019 Juuru Kihelkonna Päevadel, mis seekord leidis aset Kaius. Edastajaks EV100 korraldustoimkond.

Plekktahtvel külasildil meenu- tab 100 aasta möödumist Eesti omariikluse teel. Loodan, et kaks külasilti, mis said tehtud hoole ja vaevaga, jäävad kestma aastaid. Näiteks 100 aastat ...

Ain Roosmäe

*Kuigi kunstiline toimkond nägi algselt ette heleda sildi koos heleda varikatusega, on loodus tänaseks teinud oma töö.
Foto: Ain Roosmäe*

TÄNAME!

Külaseltsi registreerimise järel oleme pakkunud võimalust seltsi ka rahaliselt toetada. Nüüd on meil hea võimalus omalt poolt tänada kõiki neid, kes MTÜ Karitsa küla kontole on annetuse teinud:

Silvia Aarma, Väino Pärnoja, Tiiu Laas, Harry Smitt, Kaiu LT, Õie Kopli-Mäekivi, Topi Tõukari OÜ, Rein Ert, Rein Haggi, Rein Palusoo, Aare Hindremäe, Leino Vessart ja Kalev Laaneoks.

Suur-suur tänu! Teie panus on meile väga oluline.

Koos on kergem

Uuema maja pererahval tuli mõte teha külaplatsile privaatses pikendus. Idee hakkas idanema siis, kui suvel lepiku ääres olevale vanale küünile uut elu sisse puhuti. Seal veedetud aeg tekitas tunde, et siin on nii õdus ja hubane olla, et tahaks seda teistega samuti jagada.

Septembri viimasel nädalal alustati mullaveoga, mis kestis kaks päeva, kohale veeti 28 koormat mulda, ligikaudu 300 tonni. Kõik see kallutati maha Uuema maja lepiku äärde ja kaskede alla. Need kohutavad koormad silus Pööru (Kalev Viiron) väga oskuslikult ja hoolega platsile sirgeks, et hiljem oleks lihtsam rehitseda.

Kasutades FB gruppe ja lastes sõna liikvele, kutsusime külarahva appi talgutele 28. septembriks, mil oli päevaplaanis ära kolida lõkkeplats ja rehitseda läbi sinna toodud täide. Üleskutse oli väga riskantne, sest ilmataat lubas talgupäevaks kohutavat vihma ning mullatööd poriga ei ole võimalik teha.

Laupäeva hommikul kella 10ks kogunes talgutele 20 tublit abilist ja töö läks lahti. Tore oli vaadata, kuidas vanaemad-vanaisad olid kaasa võtnud oma lapselapsed, emad-isad kaasanud oma lapsi. Talgulised olid kui üks suur pere, kus suuremad lapsed vaatasid väiksemate järele, et vanemad saaksid tööd teha.

Uskumatu kui vähese ajaga sai ära tehtud kõik planeeritud tööd, koos väikeste kohvipausidega läks

siiski pool tunnikest planeeritud ajast üle, aga kuna ilm oli võrratu, siis tuli seda veel nautida. Nagu meil tavaks on saanud, siis selgi korral lõpetas talgupäeva ühispilt, ühissöömine ja talguõlle joomine.

Uuema pererahvas tänab kõiki abilisi, kes olid uue paiga sünniga seotud. Tulevikus loodame teiega seal koos seda mõnusat õdusust nautida.

Õie Kopli-Mäekivi

*Veel viimased kiired askeldused tasaseks silutud platsil ja uue lõkke- aseme ümber. Margit ühes talgusöögiga on juba ootamas.
Foto: Merilin Mäekivi*

KIHELKONNA PÄEV

Sellel aastal, 12.-14. juulil, toimusid Juuru XII kihelkonnapäevad.

Kihelkonnapäevade avaürituseks oli 12. juulil toimunud öökontsert koos jumalateenistusega Juuru kirikus, kuhu oli mul au sisseõnnistamiseks viia meie küla uus lipp. Lippude sisseõnnistamisel jäid meelde ja läksid sügavalt hinge kirikuõpetaja poolt öeldud sõnad, et kõik inimesed, kes nende lippude alla koonduvad, olgu jumala poolt hoitud ja kaitstud ning nende ettevõtmisi saadaks kordaminekud.

13. juulil jätkusid kihelkonnapäevad Kaius, kus oli korraldatud hulgaliselt erinevaid üritusi. Siinkohal tooksin välja mõned neist: Kaiu ja Juuru vanade ajalehtede näitus, raamatunäitus, demonstreeriti 3D printimis- ja robotika ringi võimalusi, Kaiu Muusikakooli lapsed esitasid minikontserdi, esitati etendus „Lugu sinisest siilist“, näha sai näituseid jahitrofeedest, kunsti- ja käsitöödest ning spordiauhindadest, korraldatud oli bussiekskursioon Kaiu suurematesse ettevõtetesse.

Lisaks silmailule ja vaimukosutusele oli külapäevade korraldajatel pakkuda veel muidki tegevusi. Nimelt võistlesid kihelkonnamängudest osa võtnud külad, neid oli kaheksa, omavahel küpsetiste ja õlle valmistamises, nooleviskes, võrkpallis, laskmises, saapaviskes ja peeti maha ka tuletõrjevõistlus.

Meie küla võistkonda komplekteerides oli meil esialgu kartus, kas ikka saame kokku vajaliku arvu inimesi. Nagu selgus, osutusid kartused asjatuks ja kokku saime vägagi konkurentsivõimelise võistkonna, kuhu kuulusid: Viljo Kull (Kalmanini talu), Sander ja Rainer Vessart (Karjamõis), Arvi Voksepp ja Aire Luige (Salu), Ainar, Janeli ja Eneli Buht (Saku) ning Valdu Reinaas (Kilgi).

Tuletõrjes saavutasime I koha ja laskmises III koha. Karitsa küla naiste valmistatud tort, mille autoriteks olid Margit, Kaia ja Lea, sai publiku lemmiku preemia. Sulev ühes Aasamäe meeõluga pälvis I koha ja ühtlasi kihelkonna prima õllemeistri tiitli.

Lõppkokkuvõttes saavutasime kihelkonnapäevadel Lau küla järel väärika II koha. Meie kannul kolmandaks jäi Tolla küla.

14. juulil lõpetati külapäevad jumalateenistuse, orelisuve lõppkontserdi ja surnuaiapäevaga.

Järgmised, XIII Juuru kihelkonnapäevad peetakse 2021. aastal Vana-Kaius. Loodame ka sellest osa võtta. Eks aeg näitab, kuidas meil siis läheb, kuid tähtis pole mitte võit, vaid osavõtt.

Lõpetuseks tahan korrata Juuru kirikuõpetaja poolt öeldud sõnu, mis jäid meelde ja läksid sügavalt hinge: kõik Karitsa küla inimesed, olgem hoitud ja kaitstud ning saatku meie ettevõtmisi kordaminekud.

Margit Kuru

Talvetemaatilise tordi autoriteks oli Margit (Aasamäe), Kaia (Tõnu-Männiku) ja Lea (Tõnu-Jaani).
Foto: Lea Roosmäe

Meie küla „peakunstnik“ Kaia Saaremetsa EV100 tänu-meene, mis tänaseks on kihelkonna I koha Tõnu-Jaani talu teetsas asuvas. Foto: Kalev Kiviste

Karitsa võistkonna süda ja hing – Aire Luige, kes küla esindusvõistkonna kaudu juba aastatel vaeva on näinud. Foto: Kalev Kiviste

1999. aastal pandi alus kihelkonnapäevade korraldamisele, mille eestvedajateks olid algul Mahtra Talurahva muuseum, Juuru Rahvamaja, Juuru Vallavalitsus ja Juuru Mihkli kogudus ning need saavad teoks iga kahe aasta tagant. Selle raames toimub alati ka külapäev, mille koha valib välja korraldav toimikond. 2017. aastal kuulutati järgmiseks korraldajaks Kaiu alevik.

13. juuli hommikul kell 11.00 kogunesid kümne küla esindused ning kohalik rahvas Kaiu keskväljakule, et sealt koos kenas kolonnis siirduda peamiseks tegevuskohta Kaiu põhikooli staadionil. Rongkäigu ees sõitis Jaan Padrik politsei autoga, millele järgnesid imehea löötspillimängijate duo vanaaegses lahtises sõiduautos, tõrvikukandja Tiit Tammsaar ja siis juba külalisesindus ning külarahvas oma lippude ja atraktsioonidega. Avamisel said sõna Rapla vallavolikogu esimees Margus Jaanson, endine Kaiu volikogu esimees Sulev Viiron ning Juuru kiriku koguduse esindaja Tauno Kibur. Peale lippude heiskamist ja Eesti hümniga kaasalulmist siirdus rahvas Kaiu mini-arena äärde, kus toimus Kaia Saaremetsa ja Kalev Kiviste poolt valmistatud fotomontaaži avamine. Selle viisid läbi Kaiu kolhoosi kauaaegne esimees Lembit Arro ja endise

Kaiu valla vallavanem Ülle Kiviste. Siis anti aga rahvale vabad käed ja ise otsustad, mida vaadata või kuulata. Kaiu rahvamajas oli väga kenasti ettevalmistatud ruumid Miralda Sildvee poolt, kus oli võimalus kohvitassi ja suupistete kõrval kuulata ajaloolist tagasisaadet Kaiu elule ja olule. Peaesinejaks oli Kalev Kask ning teda toetasid Kaiu Põhikooli õpilased Angeliina Pung ja Kairiin Põlluste ning video materjalidega Kalev Kiviste. Samas olid rahvale vaatamiseks Malle Vessartit ja Aili Normaku poolt korraldult kokku pandud kohalikud ajalehed ning Kaiu raamatukogu juhataja Külli Kahl täiendas nende raamatutega, mis on seotud Kaiuga.

Samaaegselt avati suurepärased näitused Kaiu Põhikooli ruumides. Bioloogia klassis oli Asta Aalbergi eestvedamisel Juuru rahvariie näitus koos korraliku videomaterjaliga. Selle näituse vastu tunti tõsist huvi ning selleks sõideti kohale isegi Tallinnast. Saali ühes seinas korraldasid näitust käsitöö ja kunstiõpetuse õpetajad eesotsas Kaia Saaremetsa ja Tiina Heinlehega ning teises seinas oli jahimeeste poolt Heiti Arro ja Tarmo Tanveli eestvedamisel toodud mitmed eksponaadid nagu karu, ilves hunt jne.

mets võtab vastu leidnud oma auväärse külasilid juures.

har Buht. Just tema kokkusaamiseks pal- : Kalev Kiviste

Seekord tubli II koht. Kas järgmisel korral on ambitsiooni enamaks?

Külapäev oli rahvarohke ning tegevust-uudistamist jagus igas vanuses ja väga erinevate huvidega küllastajatele. Foto: Kalev Kiviste

Karitsa küla tulemused:

“PARIM ÖLU”: I koht (rahvas I koht – žürii VI koht - kokku I koht)

TULETÖRJE VÕISTLUS: I koht: aeg 24.55 (Lau 28.55, Kaiu 30.59)

LASKMINE: III koht Enely Buht (85 silma ind. II – III koht); Ainar Buht (77 silma);

Arvi Vokksepp (76 silma)

“PARIM KOOK”: IV koht

VÕRKPALL: IV koht

SAAPAVISE: IV koht Sander Vessart (9 tabamust, ind. parim)

NOOLEVISE: VI koht (Karitsa omadest parim Ainar Buht)

KOONDTULEMUS: II koht (I Lau küla 119 p; III Tolla küla 109 p; Vana-Kaiu 104 p).

Kõige osavõtu rohkemad alad olid saapavise täpsusele 65 , laskmine 61 ja noolevise 58 osalejat.

OSAVALLA VEERG

Kaiu piirkonnas, kuhu kuuluvad kolm Kaiu kanti, on käesoleval aastal tehtud nii mitmedki planeeritud tegevused – mõni neist on võtnud aega kauem, mõni neist saanud oodatust kiirema tulemuse. Mida me siin osavallas õigupoolest siis korda oleme saatnud ning kust me selleks mõtteid oleme saanud – ikka elanike tagasidest ning Rapla valla kehtivast arengukavast!

1. Kaiu piirkonnas oleme alustanud alevi asuva vana basseini likvideerimisega ning lõpptulemuseni peaksime jõudma järgmise aasta kevadel;
2. Kaiu hariduskeskuse lähteülesande kirjutamine, võimaldamaks aastaks 2021 meie kandi lastele tänapäevaseid õpikeskkonna tingimusi;
3. Hooldekodu tingimuste parandamine – valminud on piirdeaed ning terrass, samuti käivad täna tööd siseruumides;
4. Valmimas on tänavavalgustuse rekonstrueerimise projekt, eesmärgiga saada järgmisel aastal uus tänavavalgustus Kaiu ja Kuimetsa. Käesoleval aastal suutsime terve tänavavalgustuse püsti panna Vahastusse, kus kohalikud elanikud on aastakümneid valgustust oodanud;
5. Oleme toetanud piirkonna aktiivseid tegijaid, kes meie koostööd on vajanud – piirkonda on rajatud tervisedenduse eesmärgil Discgolfi rada, ühtlasi oleme taotlenud eelarvevahendeid järgmiseks aastaks, et korrastada olemasolev terviserada ning arendada see tulevikus tervisepargiks. Loodame seda juba järgmisel aastal projekteerima hakata, igal järgmisel aastal pisut laiendada;
6. Oleme toetanud piirkonna MTÜ-sid ning rõõm on nentida, et vähese ajaga on neid juurde tekkinud, just eesmärgiga piirkonna ellu panustada ja kohalikku elu edendada;
7. MTÜ Kabli Puhkebaasi säilitamine piirkonna inimeste kasutusse.

Ei saa öelda, et tööde ja tegemiste nimekiri nüüd lõppeks – oleme tõised igapäevaselt, mõned tegevused võib-olla ei paista elanikele veel täna välja, ent igakuiselt anname oma tegevustest ülevaate Kaiu osavallakogule ja külvanimetele – tasub ka neilt sabast kinni võtta ja uurida, mida head räägiti; lugeda osavallakogu protokolle või külastada teenuskeskust piirkonnas ja uurida otse.

Kuna tegemist on siiski Karitsa küla lehega, ilmselt tekib küsimus, mida Karitsa küla on saanud ja kas seal ka midagi tehtud on? Kindlasti on ja minu hinnangul tulemuslikult – pea aasta kestsid vallaga läbirääkimised, kas meie Karitsa küla elanikud saavad omale oma kodu või ei. Läbirääkimised lõppesid meie jaoks väga edukalt ning nüüd ei ole meil piirkonnas mitte ühtegi sotsiaalsuunaga maja, vaid on meie elanike oma kodu! Samuti on parendatud teeolusid, üle on vaadatud jäätmemajandus, bussiga liiklemise võimalused ning järgmisel aastal on kindel plaan võtta eesmärgiks Karitsa järv ning selle korrashoid!

Olge hoitud! Kui on rõõme või muresid mida jagada, siis meie siin, Kaiu teenuskeskuses, oleme teie jaoks olemas!

Agnes Kurvits , Kaiu piirkonna juht

SUUR TÄNU!

ANNE POKROVSKI - kultuuriprogramm

KAIU JA JUURU RAHVATANTSIJAD, KAIU MUUSIKAKOOL

EEDO LUBI - digivaldkonna tutvustamine.

HANNES VALD - Kaiu kooli direktor

PEREKOND STROM - transport ja logistika

Peasponsor **KAIU LT**, kes pani välja eriauhinna parimale külale.

Rahaliselt toetasid: **RAPLA VALLAVALITSUS, KULTUURKAPITAL , CAISELLE OÜ**

Eraldi olid Kaiu kolhoosi ajalugu tutvustav näitus Jüri Stromi kogust ning kõikvõimalikud karikad, mis Kaiu valla spordimehed ja naised olid võitnud. Imeline näitus oli Kaiu lasketiirus meie kandi maailmameistrite Vilbergite auhindadest, mis sai Männiku lasketiiru näituselt siia üles pandud Endel Kaasiku ja Miidi Pinduse poolt. Samaaegselt toimus lastele lasteteater Trumm esituses näitemäng.

Kõige rahvarohkemaks ettevõtmiseks oli aga ringkäik Kaiu ettevõtetesse, kus osales üle 80 huvilise, seega suur tänu võõrustajatele: Kaiu LT, Kaiu EKO , Näsin OÜ, Heivi Pajula OÜ, Balti Etikett ja Reibal JRK.

Peale tõsist arutelu selgus, et järgmise külapäeva , mis toimub 2021. aastal, korraldab Vana- Kaiu.

Aivo Sildvee, Kaiu rahvamaja juhataja

JAANIPÄEV KILGI TALUS

Küla viimaste aastate järjepidevaid ühistegevusi on olnud jaanipäevaaegne „lillering” vanadesse talukohtadesse ühes väikese piknikuga Kambi põlispuude all. Sel aastal otsustasid korraldajad päevakava pisut täiendada ning vaadata, kas viimaks saab ka küla ühisele jaanikule kõvema hoo sisse puhuda.

Kilgi peremees Valdu Reinaas on asetanud lillekorvi Mürisepa talukohta, kus asuvad ka tema lapsepõlve mängumaad. Foto: Merilin Mäekivi

Pärastlõunal kogunes rahvas meie küla esindusplatsile, kus külavanem Marek kõiki kohaletulnuid tervitas ning küla uusi, vastvalminud lippe tutvustas. Ja et lipumast tühjalt seisma ei jääks, kääris Luige Raivo käised üles ning vinnas uue mastivimpli vardasse. Seepeale suundusid kohalviibijad tuttava piknikukäru „Karritz” peale ning sõit vanadesse talukohtadesse võis alata. Sedakorda alustati Väljanist ning liiguti mööda karjamaid Kambi poole, kus tavapärasest ühisistumist plaanis polnud. Ja seda põhjusel, et ees ootas tõelise jaanipeo paik Kilgi talus, õitsvaid lupiine täis romantilisel õuel.

Kilgi uus peremees Valdu Reinaas võttis külalisi vastu uhkelt laotud

lõkkeasemega, vana kruusakarjääri serval. Nagu nõiaväel kattis lauake end külaliste poolt kaasa toodud hea-paremaga ning Aini lõõtspillist välja võlutud Ukuaru valsi saatel lõi Jaanilõke vägevalt lõõmama. See oli üks ütlemata ilus hetk...

Kuigi piknikutradsiooni kohaselt olid kõik kohaletulnud ühissöömingusse oma panuse andnud, siis pearöög – imemaitsev sokuliha sašlõkk ja selle tegijad – Ainar, Õie, Ruth ja Viljo - väärivad eraldi äramärkimist.

Õhtu jätkus meeleolukalt, kauni lõkkekuma ja Aini kitarrihelide saatel. Kes soovis, sai kaasa laulda, tantsu keerutada või niisama juttu puhuda. Valdu käest saime põhjaliku ülevaate Kilgi talu ajaloo ja selle elanike varasematest tegemistest. Külavanem Marek rääkis küla selle aasta tehtust ja veel planeeritust ning tänas neid, kes erinevaid ettevõtmisi eestvedada on võtnud.

Kui piknikukäru viimaste hiliste pidulistega külaplatsile naases, oli südaoline hämarus juba saabunud. Aitäh kõigile, kes peo õnnestumisel mõtte ja teoga abiks olid!

Agaga nii nagu öeldakse, kipub ka tilk tõrva meepoti maitset rikkuma. Lootus, et mõned päevad enne jaanikut ilmunud infolehe „Tribüün” esimene number ühes jaanipeo kutsega, õigeaegselt kõigi külaelanikeni jõuab, paraku ei täitunud. Seega on ja jääb mõtlemisainet, kuidas tulevikus infot paremini liigutada ja külarahvast tõhusamalt kaasata.

Beata Vessart

Uus mastilpp täies hiilguses Foto: Merilin Mäekivi

Jaaniõhtu Kilgil. Foto: Merilin Mäekivi

RAHAVEERG

Külaseltsi juriidilise registreerimisega selle aasta kevadel, tekkis hea võimalus ka rahaasjade korrektseks korraldamiseks. Seega soovime igas lehenumbris teha väikese ülevaate ka seltsi eelarveseisust.

Esimese algatuse „seemnerahaks”, tegid külaseltsi toimikonna liikmed ning selle käigus kogunes 20 eurot sularaha. Erakordse panuse on teinud annetajad ja nende toel on laekunud tänaseks 1250 eurot. Omatulu teenisime 477 eurot, millest 289 eurot on laekunud mitmete varasemate aastate vältel raamatu „Karitsa küla ja mõisa lugu” müügist. Kevadise Kaiu kohvikutepäeva puhastulu oli 188 eurot.

Kulu poole pealt oleme seni olnud tagasihoidlikud - tasutud MTÜ asutamise riigilõiv 20 eurot ja 160,20 uute külalippude ja mastivimpli eest. Kokku on laekunud raha 1747 eurot, millest kulutanud oleme seni 180,20 eurot.

Lea Roosmäe

Teeme koos külale „pika plaani”

Eesti riigi regionaalpoliitika üks ideedest valdade liitmisel on olnud külavanemate institutsioonide põhistamine ja seeläbi külakogukondade arengule uue hoo andmine. Nii on see toimunud ka Karitsa külas. Loodud on külaselts (MTÜ Karitsa küla), tegeletud küla visuaalse identiteediga (lipp, külasildid), jätkatud traditsioone (Jaanipäev, kihelkonnapäev) ja kutsutud ellu uusi algatusi (infoleht, osalemine kohvikutepäeval, erinevad talgud). Paratamatult paneb senitehtu küsimata, kas külavanemal ja teda abistava toimikonnal on ka mingi pikem plaan, mis aastast aastasse külale mõtestatud lisaväärtust loob. Tuleb tunnistada, et täna ei ole, aga oleme asunud seda koostama. Ja mitte ükski, vaid külaelanike kaasabiga.

Seega oleme otsustanud küla toimikonna liikmetest koostada väikese esinduse, kes piltlikult öeldes „tarest taresse” käib ning pererahvaga Karitsa küla elust-olust, muredest-rõõmudest, ootustest-lootustest väikese küsimustiku vormis juttu teeb. Nii loodamegi teada saada, millised on mõtted ja ettepanekud külaseltsi, ühistegevuse ja infolehe koostamiseks, aga ka külarahva kaasamise osas. Seeläbi saaks igaüks küla arenguvisiooni koostamisse oma panuse anda. Talude külastust viime läbi tasa ja targu. Helistame ette ja lepime sobiva aja kokku. Loomulikult läheme külla vaid sinna, kuhu oleme oodatud. Mõttetalgus osalemine pole kohustuslik ja äraütlemine igati aktsepteeritav. Kokkuvõttes valmivad eeldatavalt varakevadeks ning kindlasti leiame võimaluse nende kaasabil koostatud „pika plaani” kõigi huvilistega jagada.